

Rakennusalan elintärkeät turvallisuskäytännöt

Rakennustuoteteollisuuden työturvallisuuswebinaari
5.5.2026

Henri Litmanen, Asiantuntija, Talonrakennusteollisuus ry

Miksi elintärkeät turvallisuuskäytännöt?

- Viimeisen 10 vuoden aikana rakentamisen toimialoilla on **menetetty 58 ihmishenkeä**.
- Vakavimpien tapaturmien taustalla **toistuvat samat vaarat**: putoamiset, nostot, koneet ja ajoneuvot sekä energian hallitsematon purkautuminen.
- Siksi Rakennusteollisuus RT on luonut yhdessä jäsenyritystensä kanssa **viisi elintärkeää turvallisuuskäytäntöä**.
- Ne eivät ole irrallisia sääntöjä, vaan **konkreettisia toimintatapoja** työn suunnitteluun, toteutukseen ja valvontaan.
- Kun työ on suunniteltu, vaarat tunnistettu ja turvallisuus varmistettu, **vakavimmat tapaturmat voidaan estää**.

Elintärkeät turvallisuuskäytännöt

**Estä
putoaminen**

**Nosta
hallitusti**

**Irti
energiasta**

**Hallitse liikenne
ja koneet**

**Pois vaara-
vyöhykkeeltä**

Estä putoaminen

Tunnista ja poista putoamisvaara tai hallitse se teknisin keinoin.

Yhdessä varmistamme turvallisuuden

- Tunnistakaa työt ja työvaiheet, joihin liittyy putoamisvaara, ja poistakaa vaara ensisijaisesti.
  - Jos putoamisvaaraa ei voida poistaa, hallitkaa se rakenteellisin tai teknisin ratkaisuin - henkilökohtaiset suojaimet ovat viimeinen keino.
- Estäkää myös esineiden ja työvälineiden putoaminen.
- Varmistakaa, että jokainen hallitsee henkilökohtaisten suojainten käytön.

Minun vastuullani

- ✓ Tunnistan putoamisvaaralliset työt ja vältän työskentelyä korkealla, jos se on mahdollista.
- ✓ Käytän putoamissuojaimia oikein ja tarkastan ne aina ennen työskentelyn aloittamista.
- ✓ Keskeytän turvattoman työn - se on oikeuteni ja velvollisuuteni.

Nosta hallitusti

Suunnittele ja toteuta nostotyöt turvallisesti.

Yhdessä varmistamme turvallisuuden

- Tunnistakaa vaarat ja suunnitelkaa nostotyöt ja siirrot.
  - Valitkaa nostotöihin kapasiteetiltaan riittävä kalusto ja oikeat nostoapuvälineet sekä varmistakaa niiden kunto.
  - Huomioikaa myös työympäristön muut rakenteet, koneet ja laitteet yhteentörmäysten välttämiseksi.
- Määritelkää ja rajatkaa nostotöiden vaara-alue.
- Varmistakaa toimiva viestintä nostotyön osapuolten kesken.

Minun vastuullani

- ✓ Hallitsen nostotyön ja minulla on siihen vaadittava osaaminen ja lupa.
- ✓ Käytän nostoon vain sopivaa ja tarkastettua kalustoa.
- ✓ Varmistan, että taakka on kiinnitetty oikein ja pysyy hallinnassa.
- ✓ Pysyn poissa taakan alta.
- ✓ Keskeytän turvattoman työn - se on oikeuteni ja velvollisuuteni.

Irti energiasta

Erota työkohteen energialähteet ennen huolto-, korjaus- tai asennustyötä.

Yhdessä varmistamme turvallisuuden

- Tunnistakaa kaikki työkohteeseen liittyvät energialähteet - sähkö, hydraulikka, paineilma ja muu varastoitu energia.
  - Huomioikaa yksittäisten työkoneiden odottamattomat käynnistymiset ja vikaantumiset.
  - Suunnitelkaa energialähteen erotus, lukitus ja varautuneen energian purku.
- Erottakaa kone tai laite kaikista energialähteistä ennen työn aloitusta.
- Varmistakaa, että koneeseen tai laitteeseen varastoitunut energia puretaan turvallisesti.

Minun vastuullani

- ✓ Tunnistan työkohteen energialähteet ennen työn aloitusta.
- ✓ Varmistan, ettei kone tai laite voi käynnistyä vahingossa.
- ✓ Keskeytän turvattoman työn - se on oikeuteni ja velvollisuuteni.

Hallitse liikenne ja koneet

Varmista liikkumisen turvallisuus ja käytä koneita sekä ajoneuvoja hallitusti.

Yhdessä varmistamme turvallisuuden

- Suunnitelkaa liikennejärjestelyt.
  - Erottaa jalankulku ja ajoneuvoliikenne toisistaan.
  - Rajatkaa ja merkitkää vaara-alueet ja kulkuväylät sekä pitäkää merkinnät ajan tasalla.
  - Huolehtikaa liikenteen ohjauksesta ja opastuksesta.
- Varmistakaa, että koneita käytetään aina niille tarkoitettuihin töihin valmistajan ohjeiden mukaisesti.
- Varmistakaa, että koneita käyttävät vain osaavat ja luvan saaneet henkilöt.
- Huolehtikaa, että koneet ovat asianmukaisesti huollettuja ja tarkastettuja.

Minun vastuullani

- ✓ Noudatan merkittyjä kulkuväyliä ja vaara-alueiden rajauksia.
- ✓ Kun lähestyn ajoneuvoa, otan katsekontaktin kuljettajaan.
- ✓ Käytän vain sellaista tarkoitukseen soveltuvaa ajoneuvoa tai konetta, johon minulla on lupa ja osaaminen.
- ✓ Keskeytän turvattoman työn - se on oikeuteni ja velvollisuuteni.

Pois vaaravyöhykkeeltä

Tunnista ja rajaa vaara-alueet, joilla voi jäädä puristuksiin, kuorman alle tai hautautua.

Yhdessä varmistamme turvallisuuden

- Tunnistakaa vaara-alueet, joilla voi jäädä puristuksiin, hautautua tai joutua liikkuvan kuorman, elementin, koneen, putoavan kappaleen tai energian purkautumisen tielle.
  - Suunnitelkaa ja rajatkaa vaara-alueet ennen töiden aloitusta.
  - Estäkää henkilöiden oleskelu vaarallisilla alueilla.
  - Pitäkää opastukset ja rajaukset ajan tasalla.
- Minimoikaa päällekkäin tehtävät työt.
- Varmistakaa, että merkityillä vaara-alueilla työskentelevät vain kyseistä työtä suorittavat henkilöt.

Minun vastuullani

- ✓ Pysyn poissa vaaralliselta työalueelta.
- ✓ Huomioin ympärilläni tehtävän työn, sen muutokset ja siitä aiheutuvat vaarat.
- ✓ Keskeytän turvattoman työn – se on oikeuteni ja velvollisuuteni.

**OIKEUS JA VELVOLLISUUS KESKEYTTÄÄ TYÖ VÄLITTÖMÄSTI JOS
HAVAITAAN VAKAVA TAI VÄLITÖN RISKI, JOTA EI HALLITA**

Kiitos!